

Historieglimt 117

Prestegårder på Lademoen

Den første prestegården på Lademoen kom i 1908. Det var da Lademoen menighet ble opprettet. Tidligere hadde Lademoen ligget under Lade kirke som var hovedkirke i Strinda helt fra tidlig i middelalderen. Da Bakklandet ble utskilt fra Strinda og ble egen menighet, kom etter hvert det meste av Lademoen under den lille Bakke kirke fra 1715. Da innflyttingen for alvor tok til på Bakklandet og Lademoen, ble Bakklandet byens største menighet. Det var lenge et ønske om at Lademoen ble utskilt fra Bakklandet som en egen menighet. Prestene i Bakklandet hadde store oppgaver på Lademoen og den residerende kapellan hadde området som sitt særansvar. I 1887 ble det bygget et bedehus, Bakkestrandens Bedehus, der en tok opp arbeidet på Lademoen. Det fungerte som interimskirke frem til 1905 da Lademoen kirke ble tatt i bruk. Residerende kapellan i Bakklandet på denne tiden var Simon Jørgensen. Han ble den første sognepresten i Lademoen fra 1908. Da ble Katrinelyst, Innherredsveien 102, prestegård for Lademoens sogneprest.

Lademoen var en folkerik menighet og fikk fra begynnelsen to prester, sogneprest og residerende kapellan. Bare sognepresten fikk egen prestegård. Senere ble det bygd bolig også for den residerende kapellan i Innherredsveien 100. Den ble også prestebolig i mange år. I 2014 ble nummer 100 revet for å gi plass til en boligblokk. Det er litt pussige i Trondheim at nyere hus ofte blir revet og eldre hus blir tatt vare på. Eldre hus har kanskje kvaliteter som mange nyere hus mangler. Mønsteret for den vanlige prestegården i Norge er at presten i bygda fikk en gård som fra gammelt av ble drevet av presten eller av en forpakter. Avling og inntekter av gården var en viktig del av prestens lønn. I prestens bolig ble gjerne hans arbeidsrom også nyttet som kontor der presten tok imot dem som søkte ham. Sogneprestene i byene fikk vanligvis et hus eller en villa gjerne med hage som sin bolig.

De to prestegårdene på Lademoen var altså de to eiendommene som var naboer i Innherredsveien 100 og 102. Vi skal se litt nærmere på begge to og det er naturlig å starte med den eldste. Katrinelyst var opprinnelig en parsell som ble utskilt fra Rønningen gård i 1810. Den var en liten gård eller lystgård. Fremdeles kan en se både stabbur og drengestue der. Den hadde skiftende eiere opp til 1883 da en tysk repsluger kjøpte den. J. C. F. Düwel drev gårdsbruket og bodde der. I tillegg satte han opp en reperbane som strakte seg fra den nåværende jødiske gravplassen og helt opp mot Thomas Hirschs gate. Han var en meget flink og velutdannet repsluger som produserte rep og tau av ulike materialer i lang tid. Da Trondhjem kommune kjøpte Katrinelyst i 1908, ble jordene utstykket til tomter. Noe ble gravplasser. Bare den snaue tomta rundt tunet ble beholdt til prestegården. Den første presten, Simon Jørgensen, hadde en interessant bakgrunn som misjonær på Madagaskar der han også var leder av

presteskolen. Han gikk av for aldersgrensen i 1915 og den residerende kapellan, Hannibal Stabell ble ny sogneprest. Han var sogneprest til 1921. Da rykket den neste sognepresten Ole Kielland og hans familie inn på Katrinelyst. Hans tid var ute i 1933.

Innherrdsveien 100 ble bygd i den tid Paul Sæbø var kapellan i Lademoen. Han ble kapellan i Lademoen i 1921. Han fikk gehør for kravet om at også kapellannen burde ha sin tjenestebolig i sognet. Ønsket ble oppfylt og Sæbø flyttet inn i det nye huset. Da Paul Sæbø ble sogneprest i 1933, bad han om å få fortsette å bo i den nye prestegården i nummer 100. Han utviklet sitt kontor til et menighetskontor. Det lå i nummer 100 i årene deretter. Sæbø gikk av i 1952 da han til sammen hadde vært prest på Lademoen i 31 år. Det er rekord. De etterfølgende sogneprester og deres familier fortsatte i bo i nummer 100. Kristian O. Mehus fra 1953 til 1963, Ole Bjørset fra 1963 til 1973 og Bjørn Johan Sørensen fra 1973. Da B. J. Sørensen bygde eget hus på Ladehammeren, ble det slutt på tiden som prestegård for Innherredsveien 100.

Katrinelyst ble bolig for den residerende kapellan og hans familie i årene etter at Ole Kielland flyttet. Det var Olav Rustad fra 1933 til 1951 da han døde, Johan B. Rian fra 1952 til 1960, Fridtjof Staale Stubbraaten fra 1960 til 1973 og Egil Moen fra 1973 til 1977. Senere var eiendommen benyttet av Catharinasenteret i mange år, og er stadig i bruk i sosialt arbeid. Det er en fint lite anlegg med arkitektoniske kvaliteter.